

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

6. Хожило І.І., Міжгалузева співпраця у сфері профілактики ВІЛ/СНІДу в Україні: методика оцінювання / Хожило І.І. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej6/txts/07khoumo.htm>

7. Закон України «Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення» Закон від 12.12.1991 № 1972-ХІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1972-12>

8. Фещенко Ю.І. Туберкульоз в Україні як медико-соціальна і політична проблема // Журн. АМН України. - 2005. - Т. 11. - № 1.

9. Правозастосовувана діяльність у попередженні соціально небезпечних хвороб. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uchen.info/-kozhen/pb/pravozastosovuvana-diyalnist-u-poperedzhenni-socialno-nebezpechnix-xvorob.html>

ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Топоренко А.М.

студент II курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Гончарова А.В.

к.ю.н., доцент, доцент кафедри АГПФЕБ юридичного факультету

Сумського державного університету

Сьогодні комп'ютери і мережеві технології кожного дня все більше розвиваються інформація саме вони та Інтернет є невід'ємною частиною життя теперішнього людства. В Інтернеті можна знайти все, від прогнозу погоди та новин до складних математичних формул та рефератів. Багато хто зловживає цими можливостями.

Внаслідок цього увага поліції до діяльності різного роду Інтернет-ресурсів, котрі користуються об'єктами інтелектуальної власності, а саме: музичними творами, фото та відео зображеннями, рефератами, статтями тощо.

Теоретичну основу даного дослідження становлять праці таких вчених-юристів: Денисюк М., Галабала М., Гуменюк О., Арданов О., Шемшученко Ю., Большицький Ю., Красноступ Г., Потехіна В., Іванов В.

Метою роботи є дослідження та аналіз існуючих способів захисту інтелектуальної власності в мережі Інтернет.

Плагіатом являється опублікування цілком або частини чужого твору під власним іменем. Плагіат вирізняється саме присвоєнням чужого авторства. При піратстві, наприклад, відбувається розповсюдження чужих творів без згоди автора, проте ім'я справжнього автора не приховується. Тобто у цьому випадку немайнові права автора зберігаються, в плагіаті ж порушуються, як майнові, так і особисті немайнові права автора. Цікаво зауважити, що плагіатом не вважається цитування (обов'язкове посилання на автора), використання змісту, суті, ідеї, теорії, концепції чужих творів.

Головною причиною масового незаконного відтворення примірників творів в Мережі, котрі охороняються авторським правом є технічна простота здійснення операції. Світ не стоїть на місці, він розвивається, а разом з ним розвивається і техніка і саме з її розвитком користувачеві все менше потрібно зусиль та часу для

отримання копії. Наступною причиною є відсутність привабливих альтернативних варіантів для отримання твору легально.

Очевидно, що деякі правовласники не в змозі відслідковувати поширення об'єктів, котрі охороняються, в цифрових мережах та їх використання при створенні продуктів мультимедіа. Власники творів майже позбавлені можливості захищати свої права в цифровому середовищі такими ж способами, що і при звичайному використанні охороняються авторським правом об'єктів. Існує декілька помилкових суджень щодо законності використання творів у мережі. Одним з них є за усним погодженням з автором розміщення творів на сайті. Згідно Закону України "Про авторське право та суміжні права" форма авторського договору, на підставі якого повинні бути передані майнові права, повинна бути письмовою. Звичайно, недотримання письмової форми договору не тягне його недійсність, а лише позбавляє сторони права посылатися на показання свідків. Проте, усна домовленість у зв'язку з особливостями авторського договору майже ніколи не тягне передачу авторських прав. В наслідок цього використання твору стає незаконним і дає можливість автору або його правонаступнику подавати до суду [3, с. 40].

Ще одним помилковим твердженням є те, що електронні бібліотеки не порушують нічиїх прав. Звичайно вони мають певні пільги, а саме вони можуть фотокопіювати твір без згоди автора та виплати йому гонорару. Проте дана норма аж ніяк не дозволяє ні оцифрувати (відтворювати) твір, ні розміщувати твір на сайті. Такі помилки виникають через обізнаність користувачів Мережі, деякі споживачі взагалі не знають своїх прав щодо набуття, охорони, використання та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, а головне, це права, які гарантує законодавство України.

Дуже важливим є питання правової оцінки розміщення будь-якого зображення на сторінці веб-сайту, тобто встановлення того, чи є це використанням твору. Законодавство України чітко визначає, що розміщення зображення на веб-сайті – це вже є його відтворення. А тому суб'єкт авторського права має можливість відповідно до ч. 1 ст. 440 Цивільного кодексу України застосовувати свої майнові права інтелектуальної власності на твір, тобто "виключне право дозволяти використання твору і право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі – забороняти таке використання". Потрібно зазначити, що використання фотографій на веб-сайті, та об'єктів зафіксованих на них та відповідно до ст.15 чинного закону України "Про авторське право та суміжні права". Інакше кажучи, користувачеві слід укладати договір не тільки з автором фотографій (правовласником), але і з автором (правовласником) охоронюваного авторським правом твору, який відтворюється на фотографії [1].

В 1996 році на дипломатичній конвенції Всесвітньої організації інтелектуальної власності була закладена юридична основа для захисту авторських прав в Інтернеті на міжнародному рівні. На цій конвенції були прийняті Договори з авторського права та виконання фонограм з метою забезпечення відповідних прав і можливостей власників щодо використання ефективної охорони при розповсюдженні їх творів через Інтернет шляхом електронної торгівлі. Однак для ефективної реалізації Інтернет-договорів необхідні відповідні заходи на національному рівні кожної з держав [2, с. 10].

Несанкціонований переклад тексту і його подання як свого особистого не посилаючись на першоджерело, також є одним із способів плагіату [4, с. 18].

Актуальним є питання в рамках правового регулювання інтелектуальної власності в мережі Інтернет - відповідальність Інтернет-сервіс провайдерів за порушення авторських прав.

Питання про відповідальність має важливий міжнародний підтекст. Оскільки Інтернет існує в усьому світі та не має кордонів важливо, щоб подібні підходи до регулювання даного питання були прийняті в цьому ж світі. Необов'язково, щоб ці підходи були ідентичними: вони можуть відрізнятися в залежності від конкретних обставин і правових традицій будь-якої конкретної країни. Але для сталого розвитку глобальних мереж та електронної комерції, вони повинні бути взаємно працездатними. Це питання було предметом розгляду на робочому семінарі ВОІВ у 1999 р., який досліджував національні та регіональні правові рамки, системи сповіщення та зняття і можливості міжнародної гармонізації.

Згідно з типовим законом про інформатизацію, інформації та захисту інформації СНД "Володар інформації зобов'язаний дотримуватися авторські та інші виключні права третіх осіб, які можуть бути порушені у зв'язку зі здійсненням ним своїх прав і законних інтересів стосовно використання інформації". Хоча, при цьому, відповідальності за поширення подібної інформації не несе особа, яка надає послуги: 1) або з передачі інформації, наданої іншою особою, за умови її передачі без змін та виправлень;

2) або зі зберігання інформації та забезпечення доступу до неї, за умови, що ця особа не могла знати про незаконність розповсюдження інформації. Однак норми цього закону, не поширюються на відносини, пов'язані з правовою охороною результатів творчої діяльності та прирівняних до них коштів індивідуалізації.

Порушення прав інтелектуальної власності викликає необхідність застосувати норми Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Кримінального кодексу України, а також Кодексу України про адміністративні правопорушення. В Законах України "Про авторське право і суміжні права", "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" визначено захист права на кожний об'єкт інтелектуальної власності. Україна інтегрує в європейську спільноту розвитку законодавства, судової практики, простіше та економічно вигідніше діяти правомірно, домовившись із власником про використання, володіння та розпорядження об'єктом інтелектуальної власності. Яскравим цьому прикладом є укладання ліцензійних договорів і ліцензій, договорів комерційної концесії (франчайзинг), договорів передачі виключних прав та ін.

Не зважаючи на недосконалість нашого законодавства у сфері інтелектуальної власності, ця проблема продовжує бути актуальною для всього світового суспільства. Дивлячись на наших зарубіжних колег ми можемо вдосконалити існуючі норми, враховуючи нові прецеденти, юридичну, судову практику та інші надбання суспільства, та створити власну модель цивілізованого ринку інтелектуальної власності в українському секторі мережі Інтернет.

Підводячи підсумки, я дійшов висновку, що виникнення проблеми дотримання прав інтелектуальної власності сприяє розвиток глобальних комп'ютерних мереж. Адже, Інтернет цілком містить в собі всі найрізноманітніші інформаційні джерела. Вони всі надзвичайно уразливі, тому що в Мережі практично вся інформація знаходиться в режимі загального доступу та вільно копіюється будь-якими особами. Тому, оскільки дане питання є невирішеним в усьому світі, відповідному правовому регулюванню має передувати дослідження та узагальнення міжнародного досвіду. З впевненістю можна сказати лише одне, це необхідність підготовки законопроекту про порядок організації та створення роботи засобів масової інформації в мережі Інтернет.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон "Про авторське право та суміжні права" від 23.12.1993
2. Денисюк М. Інтелектуальна власність та Інтернет: нові можливості чи нові проблеми? // Інтелектуальна власність. – 2009. - № 6. – С. 9-12.
3. Галабала М. Фіксація доказів, що підтверджують порушення права інтелектуальної власності в мережі Інтернет. Ноу-хау / М. Галабала // Теорія і практика інтелектуальної власності. - 2009. - № 9. - С. 39-43.
4. Гуменюк О., Арданов О. Плагіат та інші актуальні проблеми реалізації авторського права у діяльності засобів масової інформації // Інтелектуальна власність. - 2009. - № 5. – С. 13-21.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ДОСВІД ЄС ДЛЯ УКРАЇНИ

Турик В.С.

студентка IV курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий курівник: Юскаєва І.П.

асистент кафедри СМП юридичного факультету

Сумського державного університету

За умов вимирання української нації демографічна проблема стає об'єктом дослідження юристів. Наприклад, європейці переконані, що демографічні процеси обов'язково потребують регулювання з боку держави і я не можу з цим не погодитись. Тож спробуємо з'ясувати, який вплив має держава на суспільні відносини, що складаються в результаті здійснення репродуктивних технологій в Україні та чи є він достатнім для належного врегулювання даних відносин і вирішення тих проблем, що постають.

В Україні, мабуть, жодний напрям у медичній сфері не зазнав такого динамічного розвитку, як репродуктивна медицина. Проте характерною особливістю еволюції цього соціально значущого напрямку медицини в Україні є те, що до сьогодення немає конкретної державної системи розвитку, яка була б в змозі створити єдиний потужний механізм боротьби з безпліддям шляхом підтримки становлення інституту репродуктології.

З приводу цього свою думку огляду на актуальність і масштабність питань, пов'язаних із ДРТ, висловив засновник репродуктивної медицини в Україні, заслужений діяч науки і техніки України, професор Федір Якович Дахно: «Основи правового регулювання застосування ДРТ містяться у низці актів міжнародного характеру. У цих актах закріплено основоположні засади охорони права людини на життя і репродуктивне здоров'я. Регулювання відносин, які виникають у сфері застосування лікувальних програм ДРТ в Україні, обмежується незначною кількістю нормативних актів. У їх числі Цивільний і Сімейний кодекси України, Основи законодавства України про охорону здоров'я, Інструкція про порядок застосування допоміжних репродуктивних технологій, затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України №711 від 23.12.2008 року, Правила реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджені наказом Міністерства юстиції України №52/5 від 18.10.2000 року.

Однак повністю присвячена правовому регулюванню застосування ДРТ тільки Інструкція про порядок застосування допоміжних репродуктивних технологій. Інші